

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія музики і хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

 Олексій ЖИЛЬЦОВ

“ ” 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ

IV курс

для студентів

спеціальності

024 Хореографія

освітньої програми

Хореографія

освітньо-кваліфікаційного рівня

молодший спеціаліст

Київ - 2020 рік

Розробник: Рой Яна Вікторівна, викладач циклової комісії музики і хореографії Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Рой Яна Вікторівна, викладач циклової комісії музики і хореографії Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії музики і хореографії

Протокол від «27» серпня 2020 року № 1

Голова циклової комісії Тетяна РОМАНОВА

Робочу програму перевірено

«28» серпня 2020 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» ____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. Опис предмета навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	11/330	
Курс	IV	
Семестр	7	8
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	5	6
Обсяг годин, в тому числі:	150	180
Аудиторні	88	106
Модульний контроль	12	14
Семестровий контроль	-	+
Самостійна робота	50	60
Форма контролю		екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є надання студентам практичних та методичних знань з викладання класичного танцю, які є основою навчальної дисципліни і служать теоретичним і практичним підґрунтям для інших дисциплін спеціальної спрямованості.

Завданням курсу є:

- освоєння теоретичних та практичних основ методики виконання рухів класичного танцю;
- вивчення методики викладання класичного танцю;
- розвиток навичок композиційних побудов;
- постановка власних комбінацій для уроку класичного танцю.

У результаті вивчення курсу у студентів мають бути сформовані наступні компетентності:

Загальні:

- здатність до аналізу та синтезу;
- здатність до організації і планування;
- засвоєння основ базових знань з професії;
- навички управління інформацією;
- позитивне ставлення до несхожості та інших культур;
- етичні зобов'язання;
- здатність працювати в міждисциплінарній команді;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- бажання досягти успіху.

Фахові:

- усвідомлення соціальної значущості своєї майбутньої професії, володіння мотивацією до здійснення професійної діяльності;
- здатність нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;

- демонструвати предметну та сучасну базу знань;
- здатність реалізовувати навчальні програми базових курсів у різних освітніх установах;
- готовність застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі й інформаційні, для забезпечення якості навчально-виховного процесу освітнього закладу;
- здатність розробляти і реалізовувати культурно-просвітницькі програми для різних категорій населення, в тому числі з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- здатність професійно взаємодіяти з учасниками культурно-просвітницької діяльності;
- володіння методами навчання і виховання засобами хореографічного мистецтва;
- володіння теоретичними основами хореографічного мистецтва, професійною термінологією;
- володіння методами, прийомами і практичними навичками роботи у царині хореографічного мистецтва;
- застосування професійно-профільованих знань у хореографічній діяльності (за видами);
- здатність до творчості.
- здатність раціонально організовувати навчальний час в залежності від умов та вимог навчально-виховного процесу;
- здатність аналізувати навчальну літературу, володіння навичками опрацювання змісту навчального матеріалу, вміння робити висновки та узагальнення на основі опрацювання літературних джерел, вміння користуватися періодичними виданнями, здійснення пошуку необхідної педагогічної літератури.
- здатність опрацьовувати додаткову літературу як з питань навчального процесу, так і самоосвіти.

Предметні:

- історичний процес становлення і розвитку системи навчання класичному танцю;
- науково-теоретичну спадщину майстрів і сучасний стан вітчизняної балетної педагогіки;
 - методологію балетної педагогіки;
 - понятійний апарат класичного танцю;
 - теоретичні основи методики виконання рухів класичного танцю;
 - відмінність стилів чоловічого і жіночого виконавства;
 - методику складання танцювальних комбінацій (від простих навчальних до розгорнутих танцювальних);
 - основні прийоми просторового рішення танцювальних композицій;
 - методику запису прикладів навчальних комбінацій і розбору хореографічного тексту по запису;
 - принципи музичного оформлення уроку класичного танцю;
 - застосовувати отримані знання в самостійної педагогічної діяльності;
 - створювати навчальні та танцювальні комбінації і композиції на основі класичного танцю;
 - здійснювати підбір музичного матеріалу для здійснення навчального процесу;
 - використовувати навчальну, навчально-методичну та іншу літературу у професійній діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

Очікувані результати навчання за дисципліною:

- Здатність дотримуватися норм здорового способу життя, сприймати критику, бути самокритичним, креативним, адаптивним, комунікабельним, наполегливим у досягненні мети й оволодіння знаннями.
- Здатність демонструвати базові знаннями про основи теорії та методики виконання класичного танцю. Рівень цих знань має бути достатнім для формування загальної культури й соціалізації особистості й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.
- Здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою, до вільного володіння державною мовою України – українською і вміння користуватися нею для комунікацій.
- Здатність використовувати знання з дисципліни для здійснення професійної діяльності.
- Здатність мати широкі творчі уявлення та володіти різнобічними прийомами виконавства.
- Володіти термінологією класичного танцю.
- Використовувати різноманітні види підтримок в технічній підготовці хореографічних номерів.
- Досконало володіти технікою виконання рухів класичного танцю.
- На основі практичних навичок володіти технікою виконання та методикою викладання класичного танцю.

Програма побудована згідно вимогам кредитно-модульної системи.

Навчання з дисципліни «Класичний танець» відбувається у формі лекційних, практичних, індивідуальних занять, виконання підсумкових модульних контролів. Підсумками вивченого курсу є такі форми контролю: екзамен у формі показового уроку та теоретичної частини – відповіді на питання білетів.

4. Тематичний план навчальної дисципліни

№ з/п	Тема	Семестр	Кількість годин						
			Всього	Аудиторні	Лекційні	Практичні	Індивідуал.	Мод. контр.	Самостійні
I. Змістовий модуль									
Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю біля опори									
1	Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю. Методика створення комбінацій уроку класичного танцю, принципи запису та розбору хореографічного тексту.	7	150	4	4				2
2	Методика вивчення екзерсису біля опори четвертого рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.			56		44	6	6	30
3	Методика вивчення екзерсису на пальцях біля опори. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.			32		24	4	4	12
4	Створення комбінацій до екзерсису біля опори студентами курсу.			8			6	2	6
Разом:			150	100	4	68	16	12	50
II. Змістовий модуль									
Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю посеред залу.									
5	Розвиток музичальності на заняттях класичного танцю.	8	180	4	4				2
6	Методика вивчення екзерсису посеред залу четвертого рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.			42		30	6	6	22
7	Методика вивчення стрибків - allegro посеред залу. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.			36		26	6	4	14
8	Методика вивчення екзерсису на пальцях посеред залу, стрибки на пальцях. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.			24		20	2	2	10
9	Створення комбінацій до екзерсису посеред залу та маленького allegro студентами курсу.			14			12	2	12
Разом:			180	120	4	76	26	14	60
Форма контролю - екзамен									
ВСЬОГО:			330	220	8	144	42	26	110

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю біля станка.

Тема 1. Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю. Методика створення комбінацій уроку класичного танцю, принципи запису та розбору хореографічного тексту.

1. Лекційний модуль (4 год.)

Розвиток методики викладання класичного танцю. Поєднання теорії і практики. Структура та зміст підручників та навчально-методичних посібників. Їх цілі та задачі, застосування в навчальному процесі.

Ахемян Т. Л. Методика викладання класичного танцю в підготовчих групах.

Ваганова А. Я. Основи класичного танцю.

Васірук С. О. Класичний танець.

Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю.

Костровицька В., Писарев О. Школа класичного танцю.

Зихлінська Л. Р. Друга сходинка. Практичний посібник з методики викладання класичного танцю

Методика створення комбінацій уроку класичного танцю:

- визначити мету, на яку направлене побудова комбінації, розвиток конкретного руху в ній;
- порядок проходження одного руху за іншим в залежності від розділу уроку;
- принципи поєднання (з'єднання) рухів в одній комбінації: по групам, технічним характеристикам, призначенню, темпу виконання і т. д.
Динаміка розвитку рухів: en face, croisee, efface, на plie, releve, носком у підлогу, на висоту 45°, 90°, en tournant і т. д.;
- логіка розвитку руху в середині комбінації: від простого до складного; основний рух і зв'язуючий; кількість повторів основного руху, прийоми переміни позицій та «зміни» робочої ноги; принципи виконання en dehors та en dedans; закономірності розподілу простору й напрямків;

- кількість тактів, передбачених на виконання конкретного руху в заданому музичному розмірі;
- «пауза» в комбінації, її призначення.

Принципи запису уроків в працях видатних педагогів С. Головкіної, В. Костровицької, Л. Зихлінської тощо.

2. Модуль самостійної роботи (2 год.):

Завдання на самостійне опрацювання № 1:

- робота з навчальними підручниками, методичною літературою з класичного танцю: занотувати у зошит для самостійних принципи запису та основні правила з методики створення комбінацій уроків класичного танцю.

Тема 2. Методика вивчення екзерсису біля опори четвертого рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів (56 год.)

1. Практичний модуль (44 год.)

Практичні заняття (№1-22)

Засвоюється техніка виконання різноманітних поворотів біля опори та посеред залу. Розвивається стійкість - апломб під час виконання рухів посеред залу на півпальцях. Продовжується робота над танцювальністю та координацією – рухи біля опори виконуються у великих та малих позах. Вивчається техніка обертання у повітрі (*pas échappé et changement de pieds en tournant*). Вивчення заносок із закінченням на одну ногу. Ознайомлення з великими стрибками, початок розвитку елевації. Адажію поступово ускладнюється, до нього входять три-чотири рухи.

Екзерсис біля опори

1. Виконання в усіх маленьких та великих позах:

а) *vattements tendus*;

б) *vattements tendu jetés*;

в) *vattements fondus* на 90° на всій ступні та на півпальцях;

г) *vattements frappes* та *vattements double frappes*;

д) *vattements releves lents* та *vattements developpes*;

- e) grand battements jetes.
2. Battements fondu 90° en face та в позах на всій ступні та на півпальцях.
3. Battement double frappes з relevé на півпальцях в demi-plie, з поворотом на 90° та 180° .
4. Pas ballote вперед-назад.
5. Rond de jambe en l'air en dehors та en dedans, з plie – relevé та relevé на півпальцях.
6. Petits battements sur le cou-de-pied на півпальцях з plie – relevé на опорній нозі.
7. Soutenu en tournant en dehors та en dedans на 180° і 360°.
8. Півповороти на одній нозі en dehors та en dedans:
- а) працююча нога в положенні sur le cou-de-pied;
- б) з підмінної витягнутої ноги на всій стопі та на півпальцях.
9. Pas tombe на місці, та з півповоротом, робоча нога в положенні sur le cou-de-pied.
10. Preparation et pirouette sur le cou-de-pied з V та II позицій en dehors та en dedans.
11. Battements releves lents на 90° та battements developpes en face і в позах:
- а) на півпальцях;
- б) з plie-releve;
- в) demi-rond de jambe en face та з однієї пози в іншу;
- г) з коротким balance.
12. Demi та grand rond de jambe developpes на півпальцях та на demi- plie en face.
13. Grand rond de jambe battements jetes en dehors та en dedans.
14. Grand battements jetes developpes (м'який батман) на всій ступні.
15. Півповорот fouette en dehors та en dedans на 45°, 90° та 180°. Нога піднята вперед або назад на 45°.

16. Tour fouette на 45° en dehors та en dedans.

2. Модуль індивідуальної роботи (6 год.)

На індивідуальних заняттях паралельно з практичними проводиться робота по закріпленню методики виконання рухів класичного танцю, що дає змогу приділити більше уваги усуненню індивідуальних недоліків виконання. Робота над методикою виконання рухів класичного танцю.

3. Модуль самостійної роботи (30 год.)

Завдання на самостійне опрацювання № 2:

1. Вивчити та законспектувати схему музично-ритмічних розкладок всіх комбінацій класичного екзерсису біля опори, згідно прийнятої системи.

2. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.

(згідно програмного матеріалу та методики виконання кожного руху).

Форма модульного контролю № 1: практичний показ вивчених рухів класичного екзерсису біля опори.

Форма модульного контролю № 2: тестування (питання складаються згідно методики вивчених рухів).

Форма модульного контролю № 3: усне опитування (питання для опитування складаються згідно методики вивчених рухів)

Література: основна [2, 3, 5, 6]; додаткова [2,3].

Тема 3. Методика вивчення екзерсису на пальцях біля опори. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів (32 год.)

(Практична складова, для студентів з патологією, що є протипоказанням до виконання екзерсису на пальцях, виконується на високих півпальцях).

1. Практичний модуль (24 год.)

Практичні заняття (№1-12)

Продовження вивчення екзерсису на пальцях біля опори, відпрацювання пальцевої техніки. Перенос деяких рухів, вивчених у шостому семестрі біля опори, на середину залу. Виконання рухів en face і epaulement на двох та на одній нозі.

Екзерсис на пальцях

1. Pas échappé en tournant в IV позицію на 90° (на ¼, повороту).

2. Pas échappé °во II на 180° (на ½ повороту).
3. Pas de bourré en tournant:
 - a) simple;
 - б) dessus- dessous.
4. Pas couru вперед та назад.
5. Pas glissade в сторону.
6. Sissonne ouverte на 45°.
7. Relevé на одній нозі, друга нога в положенні sur le cou-de-pied та маленькі пози на 45°.
8. Pas ballonné з просуванням в усіх напрямках та позах.
9. Préparation та Tour (pirouette) з IV та V позиції en dehors та en dedans.

2. Модуль індивідуальної роботи (4год.)

Індивідуальні заняття (№1-2):

1. Відпрацювання методики виконання рухів на пальцях біля опори, згідно метро-ритмічних розкладок.
2. Робота над помилками, аналіз, доопрацювання.

3. Модуль самостійної роботи (12год.)

Завдання на самостійне опрацювання № 3:

1. Вивчити та законспектувати схеми музично-ритмічних розкладок всіх комбінацій класичного екзерсису на пальцях біля опори, згідно прийнятої системи.
2. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.

Форма модульного контролю № 4: практичний показ вивчених рухів класичного екзерсису на пальцях.

Форма модульного контролю № 5: тестування (питання складаються згідно методики вивчених рухів).

Тема 4. Створення екзерсису біля опори студентами курсу(8 год.)

Студенти курсу починають роботу по самостійному створенню комбінацій біля опори та проведенню, відібраних викладачем, комбінацій на студентах групи з наступним аналізом.

1. Модуль індивідуальної роботи (6 год.)

Індивідуальні заняття (№1-3)

1. Створення комбінацій екзерсису класичного танцю біля опори.
2. Підбір музичного супроводу. Робота з концертмейстером.
3. Підготовка та проведення створеної комбінації на виконавцях.
4. Відпрацювання методики виконання рухів.

2. Модуль самостійної роботи (6 год.)

Завдання на самостійне опрацювання № 4:

1. Законспектувати схеми музично-ритмічних розкладок всіх власно створених комбінацій класичного екзерсису біля опори, згідно прийнятої системи, у зошиті для самостійних робіт.
2. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.

Форма модульного контролю № 6: практичний показ вивчених власно створених комбінацій класичного екзерсису біля опори.

Змістовий модуль II. Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю посеред залу.

Тема 5. Розвиток музикальності на заняттях класичного танцю.

1. Лекційний модуль(4 год.)

Музичний супровід уроків класичного танцю. Поняття ритм, метр, темп, музична динаміка. Мелодія та художнє втілення її в танці. Музикальність та виразність рухів класичного танцю. Роль музичного оформлення уроку класичного танцю. Принципи музичного оформлення уроку класичного танцю.

2. Модуль самостійної роботи (2 год.)

Завдання на самостійне опрацювання № 5:

1. Підбір музичного матеріалу для проведення уроку класичного танцю, з урахуванням вікової категорії.
2. Створення папки з нотним матеріалом до кожного руху уроку класичного танцю.

Тема 6. Методика вивчення екзерсису посеред залу четвертого рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів (42год.)

Виконання вправ посеред залу en tournant, засвоєння техніки піруету. Робота над стійкістю на півпальцях у великих позах.

1. Практичний модуль (30 год.)

Практичні заняття (№1-15)

Екзерсис посеред залу

1. Battement tendu en tournant en dehors та en dedans на 90°, 180°.
2. Battement tendu jeté en tournant en dehors та en dedans на 90°.
3. Rond de jambe par terre en tournant en dehors et en dedans на 45° та на 90° .
4. Battement fondu з plie-releve та rond de jambe на 45°(спочатку demi rond de jambe).
5. Battement soutenu на 90° в усіх напрямках en face та в позах на півпальці.
6. Battemens frappé в позах на півпальці.
7. Battemens doubles frappé з plie-releve en face та на півпальці.
8. Rond de jambe en l'air en dehors та en dedans із закінченням на demi-plie.
9. Battement relevé lent та Battement développé:
 - а) в позу 4-го арабеску та écartée вперед-назад з підніманням на півпальці та на demi-plie;
 - б) з plie-releve en face і в позах.
10. Temps lié на 90°, з переходом на півпальці.
11. Grand battement jeté:
 - а) в позу 4-го арабеску;

б) développés («м'які» battements) en face і в позах.

12. Поворот fouette en dehors та en dedans на 45°, 90° та 180°. Нога піднята вперед або назад на 45°.

13. Tour (pirouette) en dehors et та dedans з V, II та IV позицій із закінченням в V і IV позиції (один поворот).

14. VI Port de bras.

15. Tour chaines.

2. Модуль індивідуальної роботи (6 год.)

Індивідуальні заняття (№1-3):

1. Відпрацювання методики виконання рухів екзерсису посеред залу, згідно метро-ритмічних розкладок.

2. Робота над помилками, аналіз, доопрацювання.

3. Модуль самостійної роботи (22 год.)

Завдання на самостійне опрацювання № 6:

1. Вивчити та законспектувати схему музично-ритмічних розкладок всіх комбінацій класичного екзерсису посеред залу, згідно прийнятої системи.

2. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.

Форма модульного контролю № 7: практичний показ вивчених рухів класичного екзерсису посеред залу.

Форма модульного контролю № 8: тестування (питання складаються згідно методики вивчених рухів).

Форма модульного контролю № 9: усне опитування (питання для опитування складаються згідно методики вивчених рухів)

Тема 7. Методика вивчення стрибків - allegro посеред залу.

Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів (36 год.)

Робота над рухами групи allegro, розвиток елевації, особливо під час виконання великих стрибків. Засвоєння техніки заносок.

1. Практичний модуль (26год.)

Практичні заняття (№1-13)

Allegro

1. Pas échappé battu (із заноскою з V та II позицій).
2. Pas assemblé battu.
3. Entrechat-quatre.
4. Grand pas échappé en tournant на 90° та на 180°.
5. Temps levé, нога витягнута на 45° в усіх напрямках та позах.
6. Pas emboîte en tournant по ½ повороти на місці та з просуванням.
7. Pas ballonné вперед – убік – назад en face та в позах, на місці та з просуванням.
8. Grand sissonne ouverte на 45° в усіх позах без просування (крім écartée та 4-го арабеску) .
9. Pas assemblé з просуванням в поєднанні з pas glissade, coupe – крок.
10. Pas assemblé en tournant (по 1/4 повороти).
11. Pas jete entrelace (перекидне jete) по прямій лінії та по діагоналі з прийомів pas chasse, coupe – крок.
12. Saut de basque в сторону та по діагоналі, з прийомів coupe – крок, pas chasse.
13. Royale.

2. Модуль індивідуальної роботи (6 год.)

Індивідуальні заняття (№1-3):

1. Відпрацювання методики виконання рухів allegro, згідно метро-ритмічних розкладок.
2. Робота над помилками, аналіз, доопрацювання.

3. Модуль самостійної роботи (14год.)

Завдання на самостійне опрацювання № 7:

1. Вивчити та законспектувати схему музично-ритмічних розкладок всіх комбінацій рухів allegro, згідно прийнятої системи.

2. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.

Форма модульного контролю № 10: практичний показ вивчених рухів класичного екзерсису посеред залу.

Форма модульного контролю № 11: тестування (питання складаються згідно методики вивчених рухів).

Тема 8. Методика вивчення екзерсису на пальцях посеред залу, стрибки на пальцях. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів (24 год.)

1. Практичний модуль (20 год.)

(Практична складова, для студентів з патологією, що є протипоказанням до виконання екзерсису на пальцях, виконується на високих півпальцях).

Екзерсис на пальцях посеред залу

1. Pas échappé en tournant в IV позицію на 90° (на ¼, повороту).

2. Pas échappé °во II на 180° (на ½ повороту).

3. Pas de bourré en tournant:

а) simple;

б) dessus- dessous.

4. Pas couru з просуванням вперед та по колу.

5. Pas glissade en tournant на 180° та з просуванням в сторону й по діагоналі.

6. Sissonne ouverte на 45° в позах 1-го, 2-го, 3-го арабесків.

7. Relevé на одній нозі, друга нога в положенні sur le sou-de-pied та маленькі пози на 45°.

8. Pas ballonné з просуванням в усіх напрямках та позах.

9. Préparation та Tour (pirouette) з IV та V позиції en dehors та en dedans.

Стрибки на пальцях

1. Sauté в V-ій позиції на місці та в просуванні.

2. Changement de pieds en face з просуванням та en tournant .

2. Модуль індивідуальної роботи (2 год.)

Індивідуальне заняття №1

1. Відпрацювання методики виконання рухів на пальцях, згідно метро-ритмічних розкладок.
2. Робота над помилками, аналіз, доопрацювання.

3. Модуль самостійної роботи (10 год.)

Завдання на самостійне опрацювання № 8:

1. Вивчити та законспектувати схему музично-ритмічних розкладок всіх комбінацій рухів екзерсису на пальцях посеред залу, згідно прийнятої системи.
2. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.

Форма модульного контролю № 12: практичний показ вивчених рухів класичного екзерсису на пальцях посеред залу.

Тема 9. Створення комбінацій до екзерсису посеред залу та маленького allegro студентами курсу (14 год.)

Студенти курсу починають роботу по самостійному створенню комбінацій класичного екзерсису посеред залу та маленького allegro, проведенню, відібраних викладачем, комбінацій на студентах групи з наступним аналізом.

1. Модуль індивідуальної роботи (12 год.)

Індивідуальні заняття (№1-6)

1. Створення комбінацій до екзерсису посеред залу та комбінацій маленького allegro .
2. Підбір музичного супроводу. Робота з концертмейстером.
3. Підготовка та проведення створеної комбінації на виконавцях.
4. Відпрацювання методики виконання рухів.

2. Модуль самостійної роботи (12 год.)

Завдання на самостійне опрацювання № 9:

1. Законспектувати схему музично-ритмічних розкладок всіх власно створених комбінацій класичного екзерсису посеред залу та маленького allegro, згідно прийнятої системи у зошиті для самостійних робіт.

2. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.

Форма модульного контролю № 13: практичний показ вивчених власно створених комбінацій класичного екзерсису посеред зали та маленького allegro .

Література: основна [2,3, 4, 5, 6], додаткова [2,3, 4, 5,6].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекційних занять	1	2	2	2	2
2.	Відвідування практичних занять	1	34	34	38	38
3.	Робота на практичних заняттях	10	34	340	38	380
4.	Виконання модульної роботи	25	6	150	7	175
5.	Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	5	25
	Разом:		-	546	-	620
Максимальна кількість балів: $546+620 = 1166$						
Коефіцієнт: $1166/100=11,66$						

6. 2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I . Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю біля опори		
Тема 1. Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю. Методика створення комбінацій уроку класичного танцю, принципи запису та розбору хореографічного тексту.	1. Робота з навчальними підручниками, методичною літературою з класичного танцю: занотувати у зошит для самостійних принципи запису та основні правила з методики створення комбінацій уроків класичного танцю.	5
Тема 2. Методика вивчення екзерсису біля опори четвертого рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	1. Вивчити та законспектувати схему музично-ритмічних розкладок всіх комбінацій класичного екзерсису біля опори, згідно прийнятої системи. 2. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів (згідно програмного матеріалу та методики виконання кожного руху).	5
Тема 3. Методика вивчення екзерсису на пальцях біля опори. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	1. Вивчити та законспектувати схему музично-ритмічних розкладок всіх комбінацій класичного екзерсису на пальцях біля опори, згідно прийнятої системи. 2. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.	5
Тема 4. Створення комбінацій до екзерсису біля опори студентами курсу.	1. Законспектувати схему музично-ритмічних розкладок всіх власно створених комбінацій класичного екзерсису біля опори, згідно прийнятої системи, у зошиті для самостійних робіт. 2. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.	5
Разом : 50 год.		20
Змістовий модуль II . Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю посеред залу		
Тема 5. Розвиток музикальності на заняттях класичного танцю.	1. Підбір музичного матеріалу для проведення уроку класичного танцю, з урахуванням вікової категорії. 2. Створення папки з нотним матеріалом до кожного руху уроку класичного танцю.	5
Тема 6. Методика вивчення	1. Вивчити та законспектувати схему музично-	5

екзерсису посеред залу четвертого рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	ритмічних розкладок всіх комбінацій класичного екзерсису посеред залу, згідно прийнятої системи. 2. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.	
Тема 7. Методика вивчення стрибків - allegro посеред залу. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	1. Вивчити та законспектувати схему музично-ритмічних розкладок всіх комбінацій рухів allegro, згідно прийнятої системи. 2. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.	5
Тема 8. Методика вивчення екзерсису на пальцях посеред залу, стрибки на пальцях. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	1. Вивчити та законспектувати схему музично-ритмічних розкладок всіх комбінацій рухів екзерсису на пальцях посеред залу, згідно прийнятої системи. 2. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.	5
Тема 9. Створення комбінацій до класичного екзерсису посеред залу та маленького allegro студентами курсу.	1. Законспектувати схему музично-ритмічних розкладок всіх власно створених комбінацій класичного екзерсису посеред залу та маленького allegro, згідно прийнятої системи у зошиті для самостійних робіт. 2. Відпрацювати техніку виконання вивчених рухів.	5
Разом: 60 год.		25
ВСЬОГО: 110 год.		45

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Максимальна кількість балів за виконану роботу – 5.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі:

- практичного показу рухів класичного екзерсису в комбінаційній побудові;
- усне опитування (питання для опитування складаються згідно методики вивчених рухів);
- тестування (питання тестування складаються згідно методики виконання вправ класичного екзерсису по кожному змістовому модулю). Тести містять 25 різних за формою завдань. За кожну правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляється 1 бал, за неправильну – 0 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Екзамен проводиться у формі показового практичного заняття з курсу навчальної дисципліни «Класичний танець» та його теоретичної частини – відповіді на питання білетів .

Загальні вимоги до екзамену:

- знання студентами вивченого матеріалу;
- вміння без труднощів, досить активно, точно, стійко та гнучко виконувати вивчений матеріал;
- володіння особливостями стилю, манери і пластики виконання;
- мати хореографічну та музичну пам'ять;
- знати методику виконання вивчених рухів (робота з теоретичними джерелами); вміти пояснити основні поняття класичного танцю;
- вміти самостійно створити комбінацію класичного екзерсису, підібрати до неї відповідний музичний супровід.

Оцінки виставляються за результатами набраних балів.

I. Практична частина – практичне заняття з курсу навчальної дисципліни «Класичний танець»: демонстрація рухів з екзерсису біля станка, екзерсису посеред залу та allegro;

II. Теоретична (усна) частина – усна відповідь на питання з теорії та методики вивчення рухів класичного танцю четвертого рівня складності протягом відведеного часом.

Максимальна кількість балів: 40 балів

Практичне завдання оцінюється максимум у 20 балів;

Теоретичне (усне) питання оцінюється максимум у 20 балів.

Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання практичного завдання:

- Вміння на основі практичних навичок володіти технікою виконання рухів класичного екзерсису – до 10 балів включно;
- Дотримання «чистоти стилю» класичного танцю, виразності, гармонійності, органічного взаємозв'язку рухів окремих частин тіла – до 10 балів включно.

Критерії оцінювання теоретичного питання:

- Повнота і вичерпність відповіді з теоретичних основ методики виконання рухів класичного екзерсису – до 15 балів включно;

Володіння професійною термінологією і понятійним апаратом класичного танцю – до 5 балів включно

Орієнтовний перелік питань до практично-теоретичної частини екзамену:

1. Проаналізувати педагогічні принципи «Системи А. Я. Ваганової».
2. Проаналізувати особливості педагогічного досвіду М. Тарасова.
3. Проаналізувати особливості роботи видатного педагога Л. Ю. Цветкової.
4. Визначити поняття en face та epaulement. Види поз: croisée, éffacée, écartée вперед та назад; форми поз: маленькі, середні, великі; їх розташування посеред залу та біля опори: в підлогу, на 45° та 90°.

5. Стопа, її естетичні та «робочі» якості. Поняття «підйом». Особливості будови стопи і пальців необхідні для занять пальцевою технікою. Можливі помилки постановки стопи та їх наслідки.
6. Проаналізувати аспекти виконання вправ на пальцях. Вказати основні помилки викладача при роботі дітей на пуантах.
7. Визначити положення ноги *sur le cou-de-pied* попереду (основне, умовне) та позаду. Перелічити та назвати основою яких рухів класичного танцю являється положення ноги *sur le cou-de-pied*.
8. Схарактеризувати засоби розвитку музикальності в процесі занять класичним танцем.
9. Визначити принципи побудови заняття з класичного танцю для учнів 3 року навчання.
10. Проаналізувати поєднання рухів при складанні комбінацій на середині зали.
11. Визначити структуру заняття з класичного танцю за віковими особливостями (молодший шкільний вік та середній шкільний вік).
12. Проаналізувати основні закономірності поєднання рухів при складанні комбінацій *allegro*.
13. Розкрити особливості роботи викладача хореографії з концертмейстером.
14. Схарактеризувати зв'язок класичного танцю з іншими видами хореографічного мистецтва.
15. Проаналізувати аспекти подачі нового матеріалу на занятті з класичного танцю для учнів 6 року навчання.
16. Проаналізувати основні фактори травматизму під час роботи на занятті «Класичний танець».
17. *Battement tendu jeté* особливості виконання з I і V позицій у всіх напрямках. Види *battement tendu jeté*. *Passé par terre* і *balançoire*, правила виконання, поєднання в комбінації з іншими рухами екзерсису.
18. Розкрити особливості «постави» в класичному танці, її фізіологічні та естетичні функції. Визначити поняття «апломб», «вертикальна вісь», положення корпусу «над ногами». Вплив положення хребта на правильність виконання рухів класичного екзерсису

19. Дати визначення понять «ballone» та «елевація», проаналізувати аспекти їх використання під час стрибків.
20. Схарактеризувати принципи побудови уроку класичного танцю.
21. Схарактеризувати форми професійного навчання хореографів.
22. Схарактеризувати особливості послідовного ускладнення рухів екзерсису біля опори.
23. Охарактеризуйте основне призначення battement tendus в екзерсисі класичного танцю. Правила виконання battement tendu з I-ої, V-ої позицій на витягнутих ногах і з demi-plié; pour le pied по II-й, IV-ої позиціями; з demi-pliés в II, IV позиціях, без переходу з опорної ноги і з переходом.
24. Схарактеризувати розвиток Plie як одного з основних елементів техніки класичного танцю.
25. «Партерний клас» Бориса Князева, цілі, завдання, методичні принципи, закладені в основу розроблених рухів. Застосування для подальшого саморозвитку, самостійного розігріву і підготовки тіла до початку уроку.
26. Складіть комбінації на основі партерного класу для розвитку виворотності; гнучкості і еластичності корпусу; зміцнення м'язів живота і спини.
27. Продемонструвати виконання комбінації Plie з I, II, IV, V позицій.
28. Продемонструвати виконання комбінації Battement tendu.
29. Продемонструвати виконання комбінації Battement tendu jete.
30. Продемонструвати виконання вправи Rond de jambe par terre en dehors et en dedans.
31. Продемонструвати виконання вправи Grand rond de jambe jete en dedans.
32. Продемонструвати виконання комбінації Battement fondu на 45°, 90°.
33. Продемонструвати виконання комбінації Battement frappe на півпальцях.
34. Продемонструвати виконання комбінації Adagio.
35. Продемонструвати виконання комбінації Grand battement jete.
36. Продемонструвати виконання вправи Grand battement jete balance.

37. Продемонструвати виконання повороту Fouette en dehors на $\frac{1}{2}$ кола з ногою на 90° з прийому plié releve.
38. Продемонструвати виконання повороту Fouette en dedans на $\frac{1}{2}$ кола з ногою на 90° з прийому plié releve.
39. Продемонструвати виконання обертів Pirouette en dehors з II позиції
40. Продемонструвати виконання Pirouette en dehors з V позиції.
41. Продемонструвати виконання Pirouette en dedans з V позиції.
42. Продемонструвати виконання стрибку Pas assemble з просуванням en face і в позах посеред залу.
43. Продемонструвати виконання стрибків Entrechat-quatre.
44. Продемонструвати виконання VI port de bras.
45. Продемонструвати виконання Pas jeté entrelacé (перекидне jeté) по прямій лінії та по діагоналі.
46. Продемонструвати виконання стрибків Petits changement de pieds з просуванням вперед – убік – назад, en tournant на 45° і 90° . Grand changement de pieds з просуванням вперед – убік – назад en tournant на 90° і 180° посеред залу.
47. Продемонструвати виконання стрибку Pas jete з просуванням в усіх напрямках, en face та в маленьких позах. Нога в положенні sur le sou-de-pied .
48. Продемонструвати виконання стрибку Sissonne ferme на 45° в усіх напрямках та в маленьких позах посеред залу.
49. Продемонструвати виконання стрибку Sissonne ouverte на 45° в усіх напрямках та в маленьких позах посеред залу.
50. Продемонструвати виконання стрибку Pas échappé в II та IV позиціях, en tournant на 90° і 180° посеред залу.

6.5. Шкала відповідності оцінок й критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1 балів -34	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 330 год., I сем.: лекції – 4 год., практичні заняття – 68 год., індивідуальні заняття – 16 год., самостійна робота – 50 год., модульний контроль – 12 год., II сем.: лекції – 4 год., практичні заняття – 76 год., індивідуальні заняття – 26 год., самостійна робота – 60 год., модульний контроль – 14 год.

Семестр	I семестр			
Модуль	Змістовний модуль I			
Назва модулю	Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю біля опори			
	1	2	3	4
Теми лекційних занять	Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю. Методика створення комбінацій уроку класичного танцю, принципи запису та розбору хореографічного тексту.			
Теми практичних занять		Методика вивчення екзерсису біля опори четвертого рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	Методика вивчення екзерсису на пальцях біля опори. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	
Теми індивідуальних занять				Створення комбінацій до екзерсису біля опори студентами курсу.
Самостійна робота	п. 6.2.			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1, 2, 3, 4, 5, 6			

Семестр	II семестр				
Модуль	Змістовний модуль II				
Назва модулю	Теорія та методика вивчення рухів класичного танцю посеред залу				
	5	6	7	8	9
Теми лекційних занять	Розвиток музикальності на заняттях класичного танцю.				
Теми практичних занять		Методика вивчення екзерсису посеред залу четвертого рівня складності. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	Методика вивчення стрибків - allegro посеред залу. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	Методика вивчення екзерсису на пальцях посеред залу, стрибки на пальцях. Відпрацювання техніки виконання вивчених рухів.	
Теми індивідуальних занять					Створення комбінацій до екзерсису посеред залу та маленького allegro студентам и курсу.
Самостійна робота	п. 6.2.				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.				
Підсумковий контроль	Екзамен				

8. Рекомендована література

Основна (базова) література:

1. Ахемян Т.Л. Методика викладання класичного танцю в підготовчих групах: навч.-метод. посіб., Київ ДАКККіМ, 2017 р.
2. Березова Г. О.Класичний танець в дитячих хореографічних колективах. – К.: Музична Україна, 2016 р.
3. Васірук С.О. Класичний танець: навч.-метод. посібник, Івано-Франківськ, 2019 р.
4. Гончаренко Ю.В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб./Ю.В. Гончаренко, О.А. Єрмакова – Запоріжжя: ЗНУ, 2012.- 239с.
5. Ваганова А.Я. Основи класичного танцю / Ваганова А.Я. – СПб. : Лань, 2010. – Вид. № 6. – 192с.
6. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю: Підручник. – К. Альтпрес, 2015 р.

Додаткова література:

1. Васильєва Т. І. «Балетна постава» / Методичний посібник для викладачів ВНЗ. М., 2006.
2. Костровицькая В., Писарев А. Школа класичного танцю. – Л., «Мистецтво», 2000.
3. Тригуб І. В., Тригуб С. В. Теорія та методика викладання класичного танцю: комплексна програма за спеціальністю «Учитель хореографії» .- Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2013.-32с.
4. Зихлінська Л.Р ., Мей В. Перші кроки. Приклади уроків для молодих педагогів професійних хореографічних училищ: Практ. посібник з методики викладання класич. танцю в мл. класах(1 рік навчання). – К.: ЛОГОС, 2003.- 360с.
5. Зихлінська Л. Р. Друга сходинка. Практичний посібник з методики викладання класичного танцю. – Київ» Вид-во Ліра-К, 2017. – 380
6. Ярмолович Л. Принципи музичного оформлення уроку класичного танцю/Л. Ярмолович. – М.: Мистецтво, 2016